

JERNEJ POPOTNIK:

Doma.

ozdravljen, Matija Magišta!“

Vlak se je sunkoma in hropeče ustavil, Jernej Vavrla pa se je opotekel iz črnega vagona na domača tla, Matiji Magišti v naročje.

„Pozdravljena, ti sveta domača zemlja!“

In Jernej Vavrla se je zajokal kakor otrok.

„Takšen se vračaš v domovino, Jernej Vavrla? . . . Mislil sem, da boš privriskal in pripel kakor z vesele svatovščine, pa prihajaš kakor od po-

greba!“

Tako se je začudil Matija Magišta. In je vprašal:

„Kakšna je tujina, Jernej Vavrla, to mi povej! Ali je svetla ali je mračna? . . . In tvoja vreča, ki ti nabasana binglja po hrbtu navzdol — ali je nabasana s cekini? To mi povej, Jernej Vavrla, ker radoveden sem!“

Globoko na prsa se je nagnila Jerneju Vavrli glava.

„Kakor otroci — tako me izprašuješ, Matija Magišta, prijatelj moj iz madih dni . . . Poslušaj! Mračna je tujina, ne svetla, kakor sem sanjal o njej takrat, ko sem pred davnimi leti stopil na barko . . . In moja vreča ni nabasana s cekini, še s črnim kruhom ne, niti s skorjo . . . Tak, glej, se vrača v domovino rudar Jernej Vavrla, ki je v tujini kakor krt ril noč in dan globoko pod zemljo, pokoren suženj svojih tlačanov! . . . Zdaj bi te rad objel, Matija Magišta — ali — —“

In Jernej Vavrla je zamahnil s praznim desnim rokavom proti prijatelju.

„Roko mi je odtrgalo pod zemljo!“

Žalostno se je ozrl nanj Matija Magišta.

„Brez roke, siv in star — tak se vračaš domov! Ne s cekini — z žalostjo in bolečinami je nabasana tvoja vreča, prijatelj! Kakor pa si se vrnil poln nadlog — pozdravljen, Jernej Vavrla!“

Šla sta po beli cesti med zorečimi njivami, skozi špalir plavic in maka. V daljavi za njima je utonilo rumeno poslopje železniške postaje, cvito s črnim dimom, je utonil in utihnil ropotajoči vlak. Pred njima pa so se dvigali ljubki svetli holmi, vsi kakor obžarjeni z veseljem in smehom in gorko ljubeznijo. Matija Magišta je stopal pokonci, s širokimi.

samozavestnimi koraki kakor orjak, ki ga ne podre noben vihar — Jernej Vavrla pa je omahoval kraj njega s tresočimi nogami in upognjenim tilnikom kakor starec pri sto letih.

Na vrhu hriba sta postala. Tedaj je pa Jerneju Vavrli oko nenadoma svetlo vžžarelo in ves je vztrepetal od nog do glave. Zakaj iz daljave se je izza sočnega zelenja sadnega drevja prijazno in vabljivo zabelelo zidovje Jernejeve rojstne hiše.

„O, mati, mamica!“ —

S tresočo roko je izvlekel Jernej Vavrla iz žepa svoj rdečepikasti, široki robec in si je obrisal z njim rosne oči. Globoko upognjen je stal tako ob Matiji Magišti, in vreča na hrbtu mu je žalostno visela prav do tal.

„Povej mi, Matija Magišta, ali je moja mati še živa?“

„Še je živa, Jernej.“

Tistikrat so bile pozabljene vse bolečine — in Jernej Vavrla je veselo zavriskal in zaukal kakor sedemnajstleten fant, da se je razleglo s hriba navzdol v dolino.

„Mati moja, mamica!“ —

In lahek in prožen mu je postal korak.

„Kakor pomlajen si, Jernej Vavrla!“ mu je rekel Matija Magišta.

„Da, kakor pomlajen!“

In še je zavriskal in zaukal Jernej Vavrla. —

Na bregu, v sencah jablan, hrušek in češpelj se je svetila koč; tam pred koč, na pragu, pa je sedela stara sključena ženica, s črno-pisano ruto na glavi; ljudomil smehljaj je igral na velih, zgubančenih licih in okrog drhtečih usten; starka je držala v rokah rožni venec z debelimi jagodami in je molila.

Od daleč jo je ugledal Jernej Vavrla in je stekel proti njej.

„Ali me še kaj poznate, mati?“

In je razprostrla roke.

„O, Jernej — ti si?“

In sta omahnila drug drugemu v naročje, obraz k obrazu, srce k srcu, roke okrog vratu.

„O, mati moja!“

„O, sinko moj!“

Molče ju je gledal Matija Magišta. Tudi sam se je obrnil vstran, ker ni se mogel vzdržati solz. Potem pa se je naglo okrenil in je šel. In vso pot do doma je bila edina njegova misel to-le:

„Blagor ti, Jernej Vavrla, da si našel svojo srečo doma, srečo, ki si jo zaman iskal v tujini!“ — — —